

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2006-740-0187
Dok.: LEI40127

Besvarelse af spørgsmål nr. 3 af 30. oktober 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Gruppesøgsmål m.v.) (L 41).

Spørgsmål:

”Kan man blive ringere stillet som gruppemedlem i et gruppesøgsmål, end hvis man anlægger sagen individuelt?”

Svar:

Et gruppemedlem, der har tilmeldt sig et gruppesøgsmål efter tilmeldingsmodellen eller ikke har framelddt sig et gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen, er omfattet af gruppesøgsmålet bl.a. med den virkning, at rettens afgørelse i gruppesøgsmålet har samme bindende virkning (retskraft), som hvis den pågældende var part i et almindeligt søgsmål, jf. forslaget til retsplejelovens § 254 f, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 10).

Som det fremgår af besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 1 vedrørende lovforslaget, er sagsomkostningsrisikoen for et gruppemedlem derimod begrænset i et gruppesøgsmål i forhold til et almindeligt søgsmål, hvor den pågældende som part i retssagen som udgangspunkt må forvente at skulle betale de fulde sagsomkostninger til modparten, hvis sagen tabes, jf. pkt. 3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I et individuelt søgsmål har en part mulighed for at søge om fri proces med henblik på at få dækket sine omkostninger ved retssagen. Som anført i pkt. 3.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger har grupperepræsentanten tilsvarende mulighed for at søge om fri proces til gruppesøgsmålet efter retsplejelovens almindelige regler herom. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt et gruppemedlem kan fritages for at stille sikkerhed i forbindelse med tilmelding til et tilmeldingsgruppesøgsmål, foreslås en særlig regel om, at det er grupperepræsentanten (og ikke det enkelte gruppemedlem), der skal ansøge om at få taget stilling til, om gruppesøgsmålet opfylder de indholdsmæssige betingelser for fri proces, jf. forslaget til retsplejelovens § 254 e, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 10), og bemærkningerne hertil. I givet fald vil statskassen endvidere dække de sagsomkostninger, som pålægges et gruppemedlem under henvisning til reglen om sikkerheds-

stillelse for sagsomkostninger, hvis gruppessøgsmålet opfylder betingelser for fri proces, gruppe-medlemmet opfylder de økonomiske betingelser for fri proces og sagsomkostningerne ikke dækkes af en retshjælpsforsikring mv. Derimod dækkes ikke de sagsomkostninger, som pålægges et gruppemedlem under henvisning til reglen om beløb, der gennem retssagen kommer gruppemedlemmet til gode. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 5 vedrørende lovforslaget.

Med hensyn til retshjælpsforsikringsdækning henvises til besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 8 vedrørende lovforslaget.

Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.7.1, er gruppe-medlemmerne ikke parter i retssagen i sædvanlig forstand, men repræsenteres i stedet under sagen af grupperepræsentanten. Det er således grupperepræsentanten og ikke gruppemedlemmerne, der nedlægger påstande, fremsætter anbringender og fører beviser, og de enkelte gruppe-medlemmer har ikke krav på personligt at afgive forklaring under sagen. Gruppemedlemmerne har tilsvarende ingen formel kompetence til at give grupperepræsentanten anvisninger om, hvordan sagen skal føres (men kan naturligvis komme med forslag til, hvordan sagen bør føres, og kan eventuelt anmode retten om at udpege en ny grupperepræsentant, jf. også forslaget til retsplejelovens § 254 e, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 10), og bemærkninger hertil).

Der foreslås endvidere særlige regler om anke af dommen i et gruppessøgsmål, jf. forslaget til retsplejelovens §§ 254 j-254 k (lovforslagets § 1, nr. 10) og bemærkningerne hertil, som bl.a. indebærer, at en anke, der behandles efter reglerne om gruppessøgsmål, går forud for en individuel anke. Efter forslaget kan et gruppemedlem, der er omfattet af gruppessøgsmålet, men hvis krav f.eks. ikke omfattes af grupperepræsentantens anke, dog selv anke dommen i gruppessøgsmålet for så vidt angår den pågældendes eget krav.

Med hensyn til mulighederne for at påvirke retssagens processuelle behandling mv. kan gruppe-medlemmerne således siges at være ringere stillet, end hvis han eller hun havde anlagt sagen som et individuelt søgsmål. Et gruppessøgsmål er imidlertid netop karakteriseret ved, at gruppemedlemmerne ikke er parter i retssagen og repræsenteres af en grupperepræsentant (som er part). Et gruppemedlem, der foretrækker selv at rejse sit krav og føre retssagen herom, kan i øvrigt blot undlade at tilmelde sig henholdsvis framelde sig gruppessøgsmålet, så hans eller hendes krav slet ikke omfattes af gruppessøgsmålet.